

1 Zuwã

Īsazei'wa norĩ ma, Zuwã te te Īrob'ui'ééré na'rata zé Ībaihã wasu'uzé

Ā Ībaihã na rob'ui'ééré hã Zuwã hã ãma sisisi õ di. Tane nherẽ, ĩsãna'rata hawim na hã dama waihu'u pese za'ra di, ĩsimi'ui'ééré na hã. Zuwã hã ma tô wama waihu'u za'ra tinhimi'ui'ééré na hã, 're wasisawi pese za'ra mono da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te 're ĩwa'azawi pese mono ne. Duré rowa'a na si 're wanomro mono da, ma tô wama waihu'u za'ra, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono ãna.

Zezu Cristu ĩsi'a'uwẽzé wasu'u

¹ Wa hã Zuwã, wa za oto aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'wa, 're ĩ'aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Duréihã marĩ õ uptabi ré, 're ĩhãimana mono ãma, wa za aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Ta hã ma tô si'a'uwẽ, ti'ai ãma hã. Ta hã wa tô wa te 're wapari za'ra, ti'ai ãma 're morĩ ré, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã. Wa tô duré wa te 're hãiba 'madâ'â u'âsi za'ra, watõmo na. Dâ'â pari, hãiwa'utu wa, wa tô duré wanhib'rata na hãiba upi za'ra ni. Ta hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono mreme na ĩsisi hã, duré 're ĩdanomro mono zép té, te te dama 're ĩ'apisutu mono.

² Duréihã marĩ õ ré hã Wamama siré te 're hãimana u'âsi, ta hã. Tawamhã ma tô we datẽme sihãiré, sõ'awi ãma 're ĩdanhopré mono da hã. Wa norĩ hã wa tô wa te 're 'madâ'â za'ra. Taha

wa, sena na wa aima wasu'u za'ra wa'aba ni, 're ĩdanomro u'âsi mono zé te te dama 're ĩ'apisutu mono hã.

³ E marĩ da, wa ãne aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, wa te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zém na hã, duré wa te 're ĩwapari za'ra mono zém na zama. Wamama siré 'râwi 're ĩwahâimana za'ra mono ne, duré ĩ'ra siré Zezu Cristuhu siré 'râwi 're ĩwahâimana za'ra mono ne, a norĩ wa'aba zama ĩsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'aba ni.

⁴ Watoi uptabi zé hã wa te wasima 're 'masisi za'ra mono da, wa ãne aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'aba ni, ãma 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono, rowa'a u'âsi 're ĩhâimana mono zé wasu'u

⁵ Zezu Cristu hã ma tô Timama hã te te wama 're sadawa wasu'u za'ra. Taha nhimirowasu'u hã wa te 're ĩwapari za'ra mono zém na wa oto aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. E niha Timama hã te te wama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã. ãne na wa tô wa te 're wapari za'ra: “Rowa'a wamhã, robra õ di. Tane, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wẽ uptabi wa, marĩ ĩwasédé hã ãma 're hâimana mono õ di.” ãne Timama hã te te wama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã.

⁶ Áté wa za wawasété na 're wahâimana za'ra. Tawamhã, wawasété na 're wahâimana za'ra mono wamhã, robra u'âsi wa za 're wahâimana za'ra, wapẽ'ẽ 'remhã. Tawamhã robra u'âsi 're wahâimana za'ra mono nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré, 'râwi 're ĩwahâimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, wazadawa nhipse na wa za 're wahâimana za'ra,

wapẽ'ẽ 're, robra u'âsi 're wahâimana za'ra mono nherẽ. ãne wamhã, tô senai õ di, 're ãwahâimana za'ra mono zé hã.

⁷ Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're wahâimana za'ra mono wamhã, rowa'a na 're ãhâimana mono ne, wa za duré wa norĩ hã rowa'a na 're wahâimana za'ra. Taha zarina, wa za duré 'rãwi wasiré ãma 're wahâimana za'ra, wasisawi pese sina. 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra hã te za duré wawasédé hã te te wama 're apari tidã'ázém na Zezusi hã, wawasété ãna oto ãma 're wanomro mono da.

⁸ Até wa za taré 'rãwi wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra, ãne: “Wa norĩ hã wawasété ãna, wa 're wahâimana za'ra.” ãne wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa za 'rãwi wasima 're wazadawa nhipese za'ra, wawasété õ na wasina 're ãwawata za'ra mono na. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi hã wapẽ'ẽ 're, wama 're hâimana za'ra mono õ di, ãne wamhã.

⁹ Tane nherẽ, wawasédé hã wa te 're ã'manharĩ za'ra mono na 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, 'rãwi 're wasiwẽ'õ za'ra mono wamhã, te te dama 're ã'aropisutu mono zéb zarina, te za te te wama ãma 're a'uwaimrami, te te wama ãma 're a'upai mono ãna. Tãma 're ãwasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã wa te 're ã'manharĩ za'ra mono hã te te wa'ãma 're ab'madã'a mono õ di za oto. Te za te te wama 're apari, wawasédé hã.

¹⁰ Duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô da'ãma waihu'u siro, uburé 're ãdahâimana wasété za'ra mono zém na hã. Taha wa, wa norĩ hã wawasété ãna 're ãwahâimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma, wa ãsadawa nhipe hã wa te ãma

're sa'ra za'ra. Tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wapẽ'ẽ 'remhã, wama 're hâimana za'ra mono õ di za.

2

Zezu Cristu hã Timama ma, te te 're ãda'apawapto mono zé wasu'u

¹ Ì'ra norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, e marĩ da, wa ãne na aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Aiwasété ãna ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, wa ãne ãnhimi'ui'éré na ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, Zezu Cristu hã 're ãmorĩ wẽ uptabi hã te za ai'ãma 're sisapĩ za'ra wa'wa, tinhimiroti wẽ na. Timama ma, te za ãne te te 're aiwasu'u za'ra wa'wa, Zezusi hã: “Ã norĩ hã, tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, asiwi 're awẽ'õ mono õ di za. Wa hã wa tô ã'upana sada ãdâ'â za'ra, uburé ãwasédé hã te tãma 're ã'apari mono zéb da hã.” ãne te za Timama wi te te 're rowaptẽrẽ, ai'upana za'ra wa'aba.

² Ta hã ma tô wazada dârâ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wawasédé hã te te wama 're ã'apari mono zéb da hã. Tane nherẽ, wazada si dâ'â õ di. Uburé da'udâna dawasédé hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono norĩ zada zama, ma tô dârâ, da'upana.

³ E niha, wa za tawamhã wasina waihu'u pese za'ra ni, 'râwi ãsiré 're ãwahâimana za'ra mono na hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wapsi, wa za wasina wa te 're waihu'u za'ra, 'râwi ãsiré 're ãwahâimana za'ra mono na.

⁴ Áté ni'wa hã te za ãne dama 're siwasu'u: “Wa hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâimanazé hã ìma waihu'u pese di.” Ta hã ìsimiroti hã te te 're 'madâ'â pese mono õ nherê, te za taré dama 're siwasu'u, sadawa nhipese na. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi hã ìpê'ê 're, tãma 're hâimana mono õ di.

⁵⁻⁶ Tane nherê, ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'azawi pese mono zém ne, 're ìsisawi pese za'ra mono zéb zô, ta norĩ wi tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ di za. Te za te te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìhâimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, e niha tawamhã, 're ìhâimana za'ra mono zé hã za. Zezu Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, 're ìhâimana wê mono zém ne, te za 're hâimana wê za'ra. ãne hã wa norĩ hã 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa za sena na wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma si 're ìwahâimana za'ra mono zém na hã.

Duréi nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti té wasu'u

⁷ Ìsisãnawã norĩ, ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãhãna 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìrotizép tém na te ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba õ di. 'Re ìsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawi, aima 're ìhâimana za'ra wa'aba mono zém na, wa ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, za 're ìwasisawi pese za'ra mono zéb da na. Ta hã te 're ìwapari u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìrotizé hã ãhãna te ãma ìrob'ui'ééré hã duréi nherê, ãhãna hã

duré ité oto. E marĩ wa. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô Timama nhimiroti zarina te te 're da'azawi pese, tô õhõ zarina si. A norĩ wa'aba zama te duré isimiroti zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Taha wa, wa tô oto wa te 're waihu'u za'ra, duréi nherẽ, ãhãna hã ité duré, Wamama nhimiroti hã, õhõ si nherẽ. Zezusi hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô te te dama 're rowasu'u, rowa'a na si 're danomro wẽ mono da, robra na si 're danomro wasété tõ mono da, danhimiza'rese ãna. Taha wa, te oto robra hã te te sina rosapari u'âsi. Iwa'rãmi te rowa'a isa'ëne hã te te sina rosa'ré, hãimo.

⁹ Áté ni'wa hã dasiré isazei'wa newa te za taré ãne dama 're siwasu'u: “Wa hã, 're imorĩ wẽ di. Rowa'a na si wa 're ihâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina.” ãne ni'wa hã dama 're siwasu'u mono nherẽ, isazei'wa norĩ te te 're a'ruiwapari mono wamhã, ta hã te zahadu robra na 're hâimana.

¹⁰ Ni'wa hã isazei'wa norĩ te te 're azawi pese mono wapsi, te za rowa'a na 're hâimana u'âsi, tipẽ'ẽ 're. Tawamhã rowa'a na si 're morĩ wamhã, 're si'marõpãrĩ mono õ di za tiwasété na, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hâimana wẽ mono wa.

¹¹ Tane nherẽ, ni'wa hã isazei'wa norĩ te te 're a'ruiwapari mono wamhã, ta hã te zahadu robra u'âsi siwa'ru 're hâimana, tipẽ'ẽ 're. Robra na datob'a ne siwa'ru 're idahâimana za'ra mono ne, te 're hâimana wasété.

¹²⁻¹⁴ I'ra norĩ, ima asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã aiwasété 'wa hã te te ai'ãma 're ab'madâ'â aba mono õ di oto, Zezusi hã dazada idâ'âzéb zarina. Duré Wamama hâimanazé

hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, wa aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

Īprédum norĩ, duréihã marĩ õ uptabi ré, 're ĩhâimana mono siré 'râwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa duré aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

Duré ĩpréduptém norĩ, ĩwasété uptabi ãma ai'uté za'ra wa'aba wa, wa aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u zarina si asiptete na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa oto ãne aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

¹⁵⁻¹⁶ Ti'ai ãma dapo're'õ u'âsi 're ĩdanomro mono na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa. Dawasété zô, da te dasima 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra mono zé hã, Wamama tei õ di. Duré, datõmo na marĩ hã da te 're 'madâ'â za'ra mono wa, da te dasima 're ĩruiwapari za'ra mono zé hã, Wamama tei õ di. Duré, danhimarĩ ahâ wa, 'râwi dasina 're ĩdawata za'ra mono zé hã, Wamama tei õ di. Duré, dahâimana pire na 'râwi dasina 're ĩdawata za'ra mono zéb zama, Wamama tei õ di. Uburé marĩ hã ti'ai ãma ĩwasétére hã dapo're'õ u'âsi 're ĩdanomro mono norĩ te hã.

Taha wa, ti'ai ãma uburé 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ ne, aiwasété zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwasété zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena Wamama hã 're sawi waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁷ Ti'ai ãma uburé 're ĩdahâimana wasété za'ra mono zé hã ĩsi'utõrĩzéb u, ãhãna hã te te sina rotété u'âsi, duré uburé marĩ ĩwasédé hã da te dasima 're ĩruiwapari za'ra mono zama. Zahadu wapsi te za ai'utõ, simisutu. Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutuzém na si 're hâimana za'ra

mono wapsi, ta norĩ si te za 're hâimana u'âsi za'ra, si'utõrĩ ãna.

Cristuhu zada za 're ãhâimana mono wasu'u

¹⁸ Ī'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ropsi'utõrĩzéb u hã romhuture di oto. Tame te za oto aibâ ĩwasédé hã dama 're hâimana sõ'awi, Cristuhu zada 're ãhâimana mono hã. Cristuhu newa te za ĩsimiroti hã da te 're wapari za'ra. Taha wasu'u hã ma tô 're ĩwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. Tane nherê, te duré ãhãna wanho'a 're hâimana za'ra ahâ uptabi na, za Cristuhu zada dama 're ãhâimana mono ne. Taha wa, wama waihu'u pese za'ra di oto, ropsi'utõrĩzéb u ĩromhuture na hã.

¹⁹ Ta norĩ hã ma tô aré wasiré 're si'rã'õtõ u'âsi, ĩwasu'uwẽ u. Wasiré uptabi 're hâimana za'ra mono õ nherê, ma tô aré wasiré 're hâimana za'ra. Wasiré uptabi, 're hâimana za'ra mono 'wa'ãhã, te aré wasiré 're hâimana u'âsi za'ra, 'rãwi. Tane nherê, ma tô wahawi 're wairébé. Taha wa, wa tô wasina waihu'u za'ra ni oto, wasiré uptabi 're ãhâimana za'ra mono õ na hã.

²⁰ A norĩ wa'wa hã ma tô Zezusi hã 're ĩmorĩ wẽ uptabi hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, Timama pẽ'ẽzani hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ma tô oto Wamama nhimiroti tô sena uptabi hã aihãiba mono bâ ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

²¹ E Wamama nhimiroti hã tô sena uptabi hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, wa ãne ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Mare di. ãne wab õ di. ĩsimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa ãne aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Duré 're ĩdazadawa nhipese za'ra mono zé hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti tô sena uptabi hawib õ na

hã waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa ãne aima rob'ui'ére za'ra wa'wa.

²² E 'wam norĩ hã bété 're ĩsadawa nhipese za'ra mono hã. Ta norĩ hã te ãne Zezusi hã te te dawĩ 're udã za'ra: “Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu õ di.” Ta norĩ hã sadawa nhipese uptabi na 're ĩhãimana za'ra mono. Ta norĩ hã te Cristuhu zada 're hãimana za'ra, te te dawĩ 're udã za'ra mono wa. ĩmama zada zama te duré 're hãimana za'ra, ta norĩ hã.

²³ Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra, te te dawĩ 're udã za'ra mono wamhã, ta norĩ hã ĩmama siré 'rãwi 're hãimana za'ra mono õ di. Ni'wam norĩ si, Zezusi hã Wamama hawi we ĩmorĩ na te te 're ĩsaze za'ra mono na tô sena dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono norĩ si, te Wamama siré 'rãwi 're hãimana za'ra, rowẽ na.

²⁴ Ma'ãpé, ĩwasu'uwẽ hã 're ĩsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawi 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zém na si 're anomro u'ãsi aba mono. ãma 're anomro u'ãsi aba mono wapsi, te za duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra ãma 're anomro aba mo, duré ĩmama ãma zama.

²⁵ Cristu hã ma tô ãne wama ropisutu sirõmo za'ra, 're wadã'ã za'ra mono ãna, ĩ'rata 're ĩwasi'ubumroi u'ãsi mono zéb da hã.

²⁶ E 'wam norĩ ãma, wa aima rob'ui'ére za'ra wa'wa. Sadawa nhipese na taré te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĩ ãma, wa aima rob'ui'ére za'ra wa'wa. ĩsiniwĩ 're aipizari za'ra wa'aba mono da, te ta norĩ hã tinhimiroti tô senai õre na te te 're aipibui u'ãsi za'ra wa'wa.

²⁷ Tane nherẽ, ma tô Cristu hã Timama pẽ'ẽzani hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa. Taha ré, te

oto ĩré 're anomro u'âsi aba mo. Aipě'ě 're, te aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Taha wa, roti aimawi zô asina 're asimipari za'ra wa'aba mono õ di za. Taha si te za uburé marĩ ĩwě hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani hã. Tô sena uptabi, ĩsimiroti hã. Taré te te aima 're roti za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, te za ĩsimiroti si 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Cristuhu âma si te za duré 're anomro u'âsi aba mo.

²⁸ ĩ'ra norĩ, âne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Zezusi hã apâ wei morĩ õ ré, ma'âpé õhõ âma si 're anomro u'âsi aba mono, apâ za wei morĩ wa, tãma aipahi za'ra wa'aba tõ da, duré rowazép te, tãma ai'rãpo za'ra wa'aba tõ da.

²⁹ Cristu hã 're ĩmorĩ wě uptabi na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto, marĩ na 're ĩsiwasété mono õ na hã. Taha wa, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩ'apisutu mono zéb zarina si 're nomro wě mono wamhã, tawapsi te za oto ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě, tô sena 're ĩnomro mono na hã.

3

'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ma'âpé, âma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wamama hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, tô sena te te 're wa'azawi pese uptabi. Te te 're wa'azawi pese mono wa, te ti'ra na te te 're wa'anhisi. Taha wa, tô sena, wa oto ĩ'ra hã 're wahâimana za'ra, ĩsazei'wai mono bâ. Dapo're'õ u'âsi 're ĩdanomro mono norĩ hã, Wamama hã te te siwi 're waihu'u za'ra mono

õ wa, wa norĩ zama ĩ'ra na te te duré siwi 're wawaihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

² ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra, wa oto 're wahãimana za'ra. Tane nherẽ, za 're ĩwahãimana za'ra mono zéb da hã, zahadu wama waihu'u prã za'ra di. Cristu hã apã wei wazô morĩ wamhã, ĩsine wa za oto 're wahãimana za'ra. Ãhã si wama waihu'u pese za'ra di. E marĩ wa, wa za ĩsine 're wahãimana za'ra. Tô sena Cristu hã 're ĩhãimana mono zém na 'rãwi wa te oto wasiwi waihu'u za'ra wa, wa za ĩsine 're wahãimana za'ra.

³ Õhõ zô rob'umnhasi sina, sô 're wanhimipari za'ra mono ré, wa za uburé marĩ ĩwasédé hã wa te wasiwi 're wẽ'õ pese za'ra 'rãwi, ĩwẽ na si 're wahãimana za'ra mono da. Cristu hã wasété ãna 're ĩmorĩ ne, wa za 're wahãimana za'ra.

⁴ E marĩ tawamhã, 're ĩdawasété za'ra mono zé hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti, da te dasiwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wamhã, ta hã dawasédé. Taha wa, ni'wam norĩ hã 're wasété za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi 're wẽ'õ za'ra, 'rãwi.

⁵ Tane nherẽ, Cristu hã ma tô we ti'ai u mo, dawasédé hã te te dama 're apari mono da. Ã hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Ta hã 're ĩmorĩ wasété õ, duré marĩ ĩwasédé hã te te 're ĩ'ab'manharĩ mono õ.

⁶ Taha wa, ni'wam norĩ hã Cristuhu ãma si 're hãimana za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 're hãimana wasété za'ra mono õ di. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 're hãimana wasété u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã Zezusi hã Danho'reptui'wa na te te 're waihu'u za'ra mono õ di. Ta norĩ ma, Zezusi hã tãma waihu'u za'ra õ di tô.

⁷ Ī'ra norĩ, dahâimana wasété na 're ĩdanomro mono na, da'âma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za, danhimiroti senai'õ na dama 're ĩhâimana za'ra mono na zama. Ma'ãpé 'râwi asina 're asõpré pese aba mono. Ni'wam norĩ hã 're nomro wẽ mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na sima âma 're sipa za'ra mono õ wamhã, ta norĩ si 're hâimana wẽ za'ra mono di, Cristu hã 're ĩmorĩ ne.

⁸ Wa'uburé hã, wa'rui'wa hã ropoto na'rata hawim haré, te tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ u'âsi. Taha wa, ni'wam norĩ hã tiwasédé te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã Wa'uburé nhib'a'uwẽ te 're hâimana za'ra. Taha nhimirohmuri wasédé hã te te tiwi pari da, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hã we ti'ai u datême mo.

⁹ Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, hâimana za'ra mono wamhã, ta norĩ hã tiwasédé te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono õ di. Mare di. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩpẽ'ẽ 're, 're ĩpoto téb za'ra mono zé hã te te tãma 're anhomri mono wa. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, âma 're 'ra za'ra mono wa, tiwasédé hã õne u'âsi te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di za.

¹⁰ E niha wa za bété waihu'u za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra norĩ hã, duré Wa'uburé 'ra norĩ hã. Ni'wam norĩ hã 're hâimana wẽ za'ra mono õ wamhã, duré te te 're dazawĩ pese za'ra mono õ wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, 're nomro mono õ di. Æne na wa za ta norĩ hã Wa'uburé 'ra na waihu'u za'ra ni.

'Re ĩdasisawi pese za'ra mono zém na roti wasu'u

¹¹ Duréhã ĩsãna'rata hawimhã, ma tô Zezusihi wasu'uwẽ hã 're ĩwapari za'ra wa'aba mo, uburé 're ĩwasisawi pese za'ra mono zém na hã.

12 Duréhã Caĩ, tino te te ĩ'ruiwapari ne, 're wasi'ruiwapari za'ra mono õ di za. Ta hã ĩwasété nhib'a'uwẽ te 're hâimana, Wa'uburé nhib'a'uwẽ. Ta hã ma tô tino tĩwĩ. E marĩ wa. ĩno si 're hâimana wẽ mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te wêsâmri 'ru te.

13 ĩsisânawã norĩ, ĩpo're'õ norĩ hã te za te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, âté te za 'râwi asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo, âne: “E marĩ wa, te õ norĩ hã te te 're ĩ'ruiwapari za'ra.” Āne hã 'râwi asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tô ĩhâimana wasété norĩ hã te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Āne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, ĩpo're'õ norĩ hã te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ newa, 'râwi asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono tõ da.

14 Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhã, ta norĩ hã te dâ'â u'âsi ne 're hâimana za'ra, tipẽ'ẽ 'remhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti. Tanei õ di, wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti, wapẽ'ẽ 're aré wadâ'â u'âsi ne 're wanomro mono nherẽ, wa tô ĩhawi 're wawairébé, 'Re ĩhâimana u'âsi mono niwĩ, rowẽ na oto 're wanomro u'âsi mono da, wapẽ'ẽ 'remhã. Āne, wa tô oto wasi'ãma waihu'u pese za'ra ni. 'Re wasisawi pese za'ra mono wa, wa âne hã tô sena na wasi'ãma waihu'u pese za'ra ni.

15 Dapãrĩ'wa norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã tãma 're hâimana za'ra mono õ di. Āne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré ni'wam norĩ hã te te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhã, ta norĩ hã

dapārĩ'wa ne, te 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã 're hâimana za'ra. Taha wa, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã wama 're hâimana za'ra mono õ di za, aiwa.

¹⁶ E niha wa za, 're ãdasisawi pese za'ra mono zé hã waihu'u pese za'ra ni. Æne wa za waihu'u pese za'ra ni. Cristu hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô sisawi ãna wazada dârâ. Taha zarina wa za duré wa norĩ hã 're wasipawaptob za'ra, 're wasisõ'reptu za'ra mono da. 'Re wadâ'â za'ra mono da nherê, wa za tô 're wasipawaptob za'ra, 're wasihâiba zawi za'ra mono ãna. Æne 're ãdasisawi pese za'ra mono zé hã za oto.

¹⁷ Ni'wam norĩ hã marĩ, tãma 're hâimana za'ra mono nherê, marĩ zô dawĩ 're ãro'wanhi'riti za'ra mono na te te 're dawaihu'u za'ra mono nherê, da'ãma 're pê'êzé za'ra mono õ wamhã, e ta norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb ré te 're hâimana za'ra. Mare di. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã te te 're waihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

¹⁸ Ì'ra norĩ, e wazadawa na si wa za wa te 're dazawi wapti za'ra. Mare di. Wamreme na si wa te 're dazawi wapti za'ra mono õ di za. Uburé wa za marĩ ãwê na wa te 're dapawaptob za'ra, wanhimizawizé hã tô sena na.

'Re ãhâimana u'âsi mono nho'a, dasina dahâtâ'â ãna 're ãdanomro mono zé wasu'u

¹⁹ Õhõ na si 're wahâimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra, 're ãwanomro mono na wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, roti tô sena uptabi na si 're ãwanomro mono na. Duré ãsõ'a

're wahâimana za'ra mono nherẽ, 'râwi wasina 're wahâtâ'â za'ra mono tõi da, te za wapẽ hã wama 're siwaihu'u u'âsi za'ra, wapẽ hã ã're wama 're simi'wara mono da.

²⁰ 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã, uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi di. Wa norĩ hã marĩ hã wapẽ'ẽ na 'râwi wa te 're ãwaihu'u za'ra mono zém nhipai u, uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi di. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra, 're ãwahâimana za'ra mono na 'râwi wapẽ'ẽ na 're wasiwawã za'ra mono nherẽ, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wa'ãma 're po're pu'u u'âsi, taha ma uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi wa. Wa'ãma 're pẽ'ẽzé uptabi mono wa, te za wapẽ hã ã're wama 're simi'wara, ã'ra 're ãwahâimana za'ra mono na, 're wasiwawã za'ra mono õ wamhã.

²¹ ãsisãnawã norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa norĩ hã tõi sena 're wahâimana wẽ za'ra mono wamhã, tawamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're ãwahâimana za'ra mono na 'râwi 're wasiwawã za'ra mono õ di za. ãne wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, wasina 're wapahi za'ra mono õ di za. Wasina wahâtâ'â ãna, wa za tãma 're wamreme zusi u'âsi, ãsõ'a.

²² Duré, ãsimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, te te wama 're ã'awẽ mono zéb uwaibaba si 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa te tiwi 're ãrowaptẽrẽ za'ra mono zéb uwaibaba si, te za uburé marĩ hã ãwẽ hã te te wama 're anhomri.

²³ E niha tawamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wa te 're ã'madâ'â pese za'ra mono zéb da hã. ãne ãsimiroti hã. ã'ra Zezu Cristu, wa za wa te wasina 're umnhasi za'ra, Danho'reptui'wana. Duré te te wama 're ãroti za'ra mono zéb zarina

si, wa za 're wasisawi pese za'ra. Āne ĩsimiroti hã.

²⁴ Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, tô sena te ta norĩ hã âma 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma. Ta hã te duré ĩ'rata 're sãmra u'âsi za'ra, 'râwi. E niha wa za tawamhã, wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, wa'rata 're ĩsãmra u'âsi mono zém na hã. Ta hã ma tô Tipê'êzani hã te te wama 're anhomri, wapê'ê 're, 're sãmra mono da, uburé marĩ hã te te wama 're awaihu'u mono da. Taha na wa za wasina waihu'u za'ra ni, wa'rata 're ĩsãmra mono na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

4

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti upana, dama rowasu'u nhipese'wa norĩ wasu'u

¹ ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, âté ni'wam norĩ hã te za âne aima 're siwasu'u za'ra wa'wa: “Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô Tipê'êzani hã te te wama 're anhomri. ĩpê'êzani te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina si, wa tô wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra.” Āne ni'wam norĩ hã aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono nherê, ĩsimirowasu'u na 're saze su'u za'ra wa'aba mono õ di za, a'â. Āhãna hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tô senai'õ na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ hã ahã uptabi di oto. Daro mono bâ te dawazari 're hâimana za'ra. Taha wa, te za uburé roti hã tô sena zô 're ĩpibui u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hawib zô si.

² E niha te za tawamhã ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono

pě'ězani ré sena na te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra moŋo na hã. Āté ni'wam norĩ hã te za ãne sena na aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, 'rãwi tipě'ě hawim na te te 're ĩrosa'rata za'ra mono hã: “Zezusi hã ta hã Cristu, tō sena Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu. Ta hã ti'ai ãma dawazari poto wa, ma tō si'a'uwě.” Āne aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, tō sena na te za ãma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa na, duré ĩpě'ězani ré 're ĩhâimana za'ra mono na zama.

³ Tane nherě, ni'wam norĩ hã Zezusi hã Danho'reptui'wa da, ti'ai ãma dawazari ĩsi'a'uwě na te te dawu 're udã za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani ré 're hâimana za'ra mono õ di, tō sena. Zezusihi zada, 're ĩhâimana mono nhimirosa'rata zarina si te te 're rosa'rata za'ra, tipě'ě na hã. Ma tō ĩwaihu'u sirõmo za'ra wa'wa, Zezusihi zada, 're ĩhâimana mono nhimiroti wasété na, za daro mono bâ dasima da te ãma 're ĩropéi mono na. Āhãna ĩsõwam nherě, te ĩsimiroti wasété na 're dahâimana za'ra duré.

⁴ Ī'ra norĩ, a norĩ wa'aba si te oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, tō senai'õ na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ da, ma tō asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na. E marĩ wa. Aipě'ě 're, 're ĩsãmra za'ra wa'aba mono hã, Wa'uburé ma tiwaihu'u pese na siptete uptabi wa, ti'ai ãma dawada'uri wasété 'wai ma.

⁵ Ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa norĩ hã, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'õ'wa norĩ me 're hâimana za'ra.

Taha wa, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'ô'wa norĩ nhimirosa'rata wasété zarina si te te tãma 're rowasu'u za'ra, ta norĩ hã. Taha na si te te tãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, wapari ze ti, ĩsimiroti wasété za'ra hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'ô'wa norĩ ma hã.

⁶ Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě, wa oto 're wanomro. Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé hã 'rãwi te te 're ĩwaihu'u za'ra mono hã, ta norĩ si te te 're wawapari za'ra. Tane nheré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě'ô, 're ĩnomro mono norĩ hã te te 're wawapari za'ra mono ô di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u na hã. Taha wa, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u na te te 're wawapari za'ra mono ô wamhã, wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, Wa'uburé hawi roti tô senai ô zarina 're ĩhâimana za'ra mono na. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u na te te 're wawapari ze za'ra mono wamhã, wa za duré wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani hawi roti sena uptabi zarina 're ĩhâimana za'ra mono na hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé wasu'u

⁷ ĩsisãnawã norĩ, 're ĩdasisawi pese za'ra mono zé hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te wa, wa za ãma 're wasisawi pese uptabi za'ra. Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, te oto 're hâimana za'ra. 'Rãwi te duré te te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé hã.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, simizawi pese uptabi di. Tinhimizawi zarina te uburé marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ u'âsi. Taha wa, ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono ô wamhã, 'Re

ĩhâimana u'âsi mono siré 'râwi 're nomro mono õ di, ta norĩ hã.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimizawi pese zé hã wama waihu'u za'ra. E niha ma tô wama waihu'u za'ra. Ti'ra hã misi nherẽ, ma tô we satõ ti'ai u, taha ãma si rowẽ na 're wanomro u'âsi mono da.

¹⁰ Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, wama sawi pese za'ra di. Tane nherẽ, te taha nhipai u te te 're wa'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tô ti'ra we satõ ti'ai u, wazada dâ'â da, wazada dâ'â wa, wawasété na te te oto 're wa'ab'madâ'â tã mono da. Tô sena ĩsimizawi pese zé hã siwaprosi te tãma 're hâimana, danhipai u.

¹¹ ĩsisânawã norĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ãne hã te te 're wa'azawi pese mono wa, wa za wa norĩ zama taha zarina 're wasisawi pese za'ra, ĩsine.

¹² 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ni'wa titõmo na te te 'madâ'â õ di. Tane nherẽ, 're wasisawi pese za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za wa'rata 're sãmra u'âsi, 'râwi. Te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hã wa za duré wa te wasina ãma 're uwaimrami u'âsi za'ra.

¹³ E niha wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si 're ĩwanomro mono na, duré õhõ si wa'rata 're ĩsãmra u'âsi mono na. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô Tipẽ'êzani hã te te wama 're anhomri. Taha na wa za wa te wasina 're waihu'u pese za'ra.

¹⁴ Wamama hã ma tô ti'ra hã we satõ, Danho'reptui'wa da. Ta hã wa tô wa te 're 'madâ'â za'ra, watõmo na. ãhãna wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra, Danho'reptui'wa na, ĩ'ra hã.

¹⁵ Áté ni'wam norĩ hã te za ãne te te dama 're wasu'u za'ra: "Zezusi hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono

'ra. Ta hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã we ti'ai u satõ, Danho'reptui'wa da." ãne na ni'wam norĩ hã te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ 'ratap si te 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 're hãimana, 'rãwi. Ta norĩ si te 'Re ãhãimana u'ãsi mono siré 're hãimana u'ãsi za'ra, 'rãwi.

16 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã simizawi pese up-tabi di. Tane ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're hãimana za'ra, 'rãwi. Ta norĩ 'ratap si te 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 're sãmra, 'rãwi. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãwa'azawi pese mono zé hã wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha na wa te wasiwi ãma 're wawã za'ra mono õ di oto.

17 Niwapsi te za Zezusi hã dahãimanazém na da'awaihu'u, za te te da'ãma ã'arowairébézéb ãma hã. Tawamhã 're ãhãimana wasété za'ra mono norĩ si te za hã za'ra oto. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, sihãiba zawi ãna te te 're ãdazawi pese mono ne, ti'ab ré 're wasisawi pese za'ra mono wamhã, tawapsi, wasina wapahi za'ra õ di za, za da'ãma ãsipo'ozéb ãma hã oto. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãwa'azawi pese mono zé hã wa te tãma ãma 're uwaimrami u'ãsi za'ra mono wa, wa za wasina wapahi ãna ãsõ'a wahãimana za'ra ni.

18 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, tãma wazawi pese za'ra nheré, wasina 're wapahi za'ra mono õ di za oto. Te te 're ãwa'azawi pese mono zé hã te te wama ãma 're a'uwaimrami u'ãsi mono nheré, tãma 're wapé'ẽwara waihu'u za'ra mono õ di za oto. Tane nheré, ni'wam norĩ hã sina pahi na 're hãimana za'ra mono wamhã, tawamhã, te te 're ãsawi pese za'ra mono zém na te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Ta

norĩ hã sina pahi u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, te za romhã ré robzei'õ na 're hâimana za'ra ti'ab ré, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã za da'ãma ãsipo'ozéb ãma te te da'ahã za'ra wa, da te 're ãrobzépata za'ra mono ne.

¹⁹ 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãmorĩ'rata na te te 're wa'azawi pese mono wa, wa duré wa norĩ hã wa te wasiwi 're sawi pese za'ra, asa. Taha wa, wa duré 're wasisawi pese za'ra.

²⁰ Āté ni'wam norĩ hã te za taré ãne dama 're siwasu'u za'ra: “Re ãhâimana u'âsi mono hã wa wa te 're sawi pese za'ra.” Āne dama 're siwasu'u za'ra mono nherē, te te 're da'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, sadawa nhipese na te ta norĩ hã 're hâimana za'ra. Titõmo na 'rãwi te te 're ã'madã'ã za'ra mono norĩ hã te te 're sawi pese za'ra mono õ nherē, e niha te za tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã dahãiba u'ãbã te te siwi 're sawi pese, titõmo na te te siwi 're 'madã'ã mono õ nherē. Āne wamhã, tãma sawi waihu'u za'ra õ di, ta norĩ ma hã.

²¹ Zezusi hã ma tô ãne te te wama 're roti za'ra: “Ni'wam norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono te te siwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, taha zarina te za duré te te 're dazawi pese za'ra.” Āne ãsimiroti hã, wama za'ra hã.

5

Āsazei'wa norĩ hã siptete sina dawĩ 're ãhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ni'wam norĩ hã, Zezu Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãpisutu na te te 're sazei pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana za'ra. Ni'wa hã

aibâ hã wama sawi pese za'ra wamhã, taha u'âbâ, wa duré ĩ'ra norĩ hã wa te 're sawi pese za'ra.

²Taha zarina wa za duré ãne hã waihu'u za'ra ni: 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wama sawi pese za'ra wamhã, duré ĩsimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, taha u'âbâ, wa za ĩ'ra hã tô sena 're wasisawi pese za'ra, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã.

³⁻⁴Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wa te wasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, e niha wa za tawamhã 're wahâimana za'ra. ĩsimiroti si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. E ĩsimiroti hã wama pire za'ra di, wa te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono zéb da hã. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, wa te tãma ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb da hã. Taha wa, wanhiptete na wa za 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'õ'wa norĩ da, 're wahâimana za'ra, uburé marĩ ĩwasédé hã ti'ai ãma 're ĩhâimana za'ra mono wi. E niha wa za wanhiptete sina ãma 're wahâimana za'ra. Zezusi hã Wanho'reptui'wa na wa te wasina 're ĩ'umnhasi pese za'ra mono zém na wa za wanhiptete sina dawi 're wahâimana za'ra.

⁵E 'wam norĩ hã te za tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'õ'wa norĩ zada hã, siptete sina 're hâimana za'ra. Zezusi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na te te 're ĩsaze za'ra mono norĩ si, te za sada 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'õ'wa norĩ zada hã.

Cristu hã a'uwě hâiba na dasiré ĩpoto na tô sena na da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zé wasu'u

⁶⁻⁸Zezu Cristu hã ti'ai u wei morĩ wamhã, a'uwě hâiba na ma tô podo. E niha wa za tawamhã wasiwi waihu'u pese za'ra ni, sena na Zezusi hã

a'uwē hâiba na ĩpoto na, duré ti'ai âma a'uwē hâiba na 're ĩmorĩ na. Si'ubdatō ĩwaihu'uzé hã. ĩmorĩ'rata na ĩwaihu'uzé hã âne: Ti'ai âma poto wamhã, â na ma podo, tina dub're hawi, dasine. Duré maparane âma ĩwaihu'uzéb da hã âne: Ō hã dâ'â wamhã, ĩwapru hã ma tô tiwi puru, da te dasiwi ĩwa'rézéb âma hã. Taha na wa za wasiwi waihu'u pese za'ra ni, a'uwē hâiba na 're ĩmorĩzém na. Duré si'ubdatō âma ĩwaihu'uzéb da hã âne: 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ězani, tô sena na si te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zém na, wa za duré wa te âma 're waihu'u pese za'ra. Ta hã te sadawa nhipese âna 're hâimana u'âsi. Tô sena uptabi na si ĩsimiroti hã. Â na ĩpotozé wasu'u hã, duré dâ'â wa, ĩwapru tiwi ĩpu'uzé wasu'u hã, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ězani nhimirowasu'u hã, â norĩ waihu'uzém na marĩ aimawi na wa te âma 're waihu'u za'ra mono ō di. Âhã wasu'u si wa tô upsâtã pese na wasiwi waihu'u pese za'ra ni, Zezusi hã a'uwē hâiba na ĩpotozé wasu'u si.

⁹ Marĩ na tô sena na da te wama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, wa za tô wa te âma 're saze za'ra. Tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã marĩ hã te te wama 're awaihu'u mono wamhã, e wa te âma 're saze za'ra mono ō di za. Da te wama 're ĩrowasu'u za'ra mono zém nhipai u hã, wa za tô wa te âma 're sazei pese za'ra, simiroti pire uptabi wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. E niha tawamhã ma tô wama waihu'u za'ra. Zezusi hã tô sena, ti'ra uptabi na ma tô wama waihu'u za'ra. Taha wa, tô sena wa, wa za wa te âma 're sazei pese za'ra, ōne haré.

¹⁰ Ni'wam norĩ hã, Zezusi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hã te te sina 're umnhasi za'ra mono

wamhã, ta norĩ si te za tipẽ'ẽ na sena na te te 're waihu'u za'ra, â na ãpotozé wasu'u na, duré ãwapru, tiwi ãpu'uzé wasu'u na. 'Re ãhãimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma 're ã'awaihu'u mono zéb zarina si, te za sena na te te 're waihu'u za'ra, a'uwẽ hãiba na ãpoto na, Zezusi hã. Tane nherẽ, ti'ra na Zezusi te te dama 're ãwaihu'u mono zém na, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te ãma 're saze za'ra mono õ wamhã, ãsadawa nhipe hã te te ãma 're sa'ra za'ra, ta norĩ hã.

¹¹ E niha 'Re ãhãimana u'âsi mono hã, ti'ra te te dama 're ãwaihu'u mono zé hã. Ta hã ma tô te te wama 're apisutu, ã'ra wazada ãdã'ázém na ãma 're ãwanomro u'âsi mono zéb da hã.

¹² Ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono 'ra siré, 'rãwi 're nomro mono wamhã, ta norĩ hã te za dã'ã ãna 're hãimana u'âsi za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono 'rata. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono 'ra siré 're nomro mono õ wamhã, ta norĩ hã ã'rata dã'ã ãna 're hãimana u'âsi za'ra mono õ di za.

'Re ãdanomro u'âsi mono zé, da te dasina 're ã'uwaimrami za'ra mono zé wasu'u

¹³ E marĩ da, wa ãne aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono 'ra, asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono norĩ ma. Aipẽ'ẽ 're, atã'ã ãna 're anomro u'âsi aba mono zém na sena na asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa ãne aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

¹⁴ 'Re ãhãimana u'âsi mono te te wama 're ã'awẽ mono zéb uwaibaba si, uburé marĩ na wa te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra mono wamhã, tô sena te za wamreme hã te te 're awapari pese, te te wama ãma 're ã'a'uwaimrami mono zéb da hã. Taha wa,

wasina wahâtâ'â âna, wa za 'râwi wapê'ê 're ãtême 're wasihutu, 'Re ãhâimana u'âsi mono u hã.

15 Uburé marĩ na wa te tiwi 're ãrowaptêrê za'ra mono zém na te wa'ãma 're po're pu'u u'âsi, wamreme na. Tô sena na, wa tô ãne na waihu'u za'ra ni. Taha zarina wa duré wasina waihu'u pese za'ra ni, za te te wama ãma 're ã'a'uwaimrami mono zém na hã.

16-17 Uburé da te 're ã'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, dawasédé tô, simisutu. Tane nherê, ni'wam norĩ hã tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono nherê, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti u tiwasété wi oto 're sipizari za'ra mono wamhã, ô hã te te ãma 're ab'madâ'â mono ô di za oto. Tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata 're ãdanomro u'âsi mono zé hã, tiwi 're simani za'ra mono ô di za oto.

Tawamhã ni'wam norĩ hã ãwasédé hã ãne na te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, duré ãwasété na waihu'u za'ra wa'aba wamhã, te za ãma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, ãpê'ê 're, dâ'â ãna 're ãhâimana u'âsi za'ra mono zé hã te te tãma 're apisutu mono da oto.

Tane nherê, ni'wam norĩ hã tiwasété wi 're ãsipizari za'ra mono zéb zô, 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani te te tãma 're ãroti za'ra mono zé hã te te 're wapari za'ra mono ô wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te za ãwasédé hã te te ãma 're ab'madâ'â u'âsi. 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata 're ãdanomro u'âsi mono zé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono ô di za. Tiwasété wi 're sipizari za'ra mono ô nherê, e niha te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãma 're siwamri za'ra, te te 're ãsô'reptu za'ra mono zéb da hã. Taha wa, ta norĩ ãma hã te ãma aima roti za'ra wa'aba ô di za, ãma 're aimreme zusi aba mono zéb da hã.

18 Ni'wam norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãma 're 'ra za'ra mono wa, ãsib'a'uwẽ oto 're nomro wẽ mono wamhã, tiwasédé te te oto 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono õ di. 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra hã, Zezusi hã oto ãma 're sisaprĩ u'âsi za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di oto. Taha wa, ãwasété uptabi hã te te oto 're upi waihu'u za'ra mono õ di za, Wa'uburé hã. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto.

19 Ti'ai ãma uburé 'Re ãhâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ hã ãwasété uptabi zadawa para te 're hâimana za'ra. Wa norĩ si 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, wa 're wanomro. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di duré.

20 ãne wa tô duré waihu'u za'ra ni. Zezusi hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra hã ma tô wei mo, ti'ai u. Ta hã ma tô tinhimiroti na te te 're wa'apawapto, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tô sena uptabi hã wa te 're ãwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã. ã'ra ãma, Zezu Cristuhu ãma 're wanomro mono wa, wa duré ãmama ãma 're wanomro, tô sena uptabi ãma. Zezusi hã, ta hã uburé Danhib'apito uptabi. Ta hã dapẽ'ẽ 're dadâ'â ãna 're ãdanomro u'âsi mono zé hã, te te dama 're ã'apisutu mono. ãne na wa tô wasiwi waihu'u pese za'ra ni.

21 ã'ra norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, marĩ na 're ãdawata za'ra mono norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'rãwi da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da.

'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavãnte (BR:xav:Xavãnte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavãnte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavãnte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavãnte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c